

Dabas aizsardzības
pārvalde

PIEKRASTĒ UN IEKŠZEMĒ ZIEMOJOŠO ŪDENSPUTNU MONITORINGS

Gala atskaite par 2025. gadu

saskaņā ar 2023. gada pakalpojumu līgumu,
kas noslēgts starp Dabas aizsardzības pārvaldi un
Latvijas Ornitoloģijas biedrību
par monitoringa veikšanu
Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programmas ietvaros

Atskaiti sagatavoja:
Antra Stīpniece

Latvijas Ornitoloģijas biedrība
Rīga, 2025

Saturs

IEVADS	2
1. Darba mērķi un uzdevumi	3
2. Materiāls un metodes	3
2.1. datu ieguve	3
2.2. salīdzinājums ar iepriekšējiem gadiem.	3
3. Laika apstākļi	4
4. Rezultāti un analīze.....	4
5. Atsauces.....	35

IEVADS

Ziemojošo ūdensputnu uzskaites ir starptautisks sabiedriskā monitoringa projekts, kas Eiropā tika uzsākts 1967. gadā. To koordinē organizācija *Wetlands International*. 2025. gada janvārī Latvijā uzskaites notika 59. reizi. Kopš 2016. gada ziemojošo ūdensputnu uzskaites ir Latvijas Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programmas sastāvdaļa.

Vāka foto: Gaigala un sudrabkaija 2025. gada janvārī. Alekseja Kuročkina foto.

1. Darba mērķi un uzdevumi

Iegūt datus par ūdensputnu ziemošanu piekrastē (visā tās garumā) un vismaz 130 iekšzemes vietās.

Noteikt parastāko sugu skaita izmaiņu tendences.

2. Materiāls un metodes

2.1. datu ieguve

Ziemojošo ūdensputnu uzskaitē iekšzemē veicama katru gadu vienās un tajās pašās vietās, kuru robežas arī gadu no gada nemainās. Ziemošanas vietas apseko uzskaites centrālajos datos – mēneša vidum tuvākajā nedēļas nogalē (2025. gadā – 18./19. janvāris) vai centrālajiem datumiem iespējami tuvākajā dienā ar uzskaitē piemērotiem laika apstākļiem (laba redzamība, netraucē viļņi un kūpēšana). Reģistrē putnu sugu, skaitu, ja iespējams – dzimumu, vecumu, skaitīšanas precizitāti, ledus stāvokli (cik % ūdenstilpes aizsalis) un to, kādā mērā uzskaiti ietekmē laika apstākļi un traucējums. Tiek ziņots arī, ja vieta pilnīgi aizsalusi vai izžuvusi un putnu nav.

Ja par vienu vietu bijuši vairāki novērojumi, tika izmantoti dati no ziņojuma, kas bijis tuvāk centrālajiem datumiem, maršruts pilnīgāk apsekots, apmeklējums bijis tajā dienā pirmais (putni vēl nav izbaidīti). Grūtāk pamanāmas sugas, par kurām pamats domāt, ka tās uzturējušās maršrutā arī centrālajos datos, bet nav pamanītas, var tikt iekļautas arī no citiem datumiem, bet iespējami tuvu centrālajiem.

Rezultātu ziņošanai tika izmantota vietne www.dabasdati.lv:

- 1) ievadlogs, lai pieteiktos uzskaitē (https://dabasdati.lv/ziemojosieputni_pieteikšanas/),
- 2) www.dabasdati.lv telefonlietotne.
- 3) www.dabasdati.lv parastais ievadlogs (<https://dabasdati.lv/lv/addobservation/>).

Vairums novērojumu veikti, ejot kājām gar krastu vai pārskatot ūdenstilpi no kāda augstāka punkta. Engures ezerā un Ogres ūdens attīrīšanas iekārtās uzskaitē tika izmantots drons un putni skaitīti fotogrāfijās manuāli.

Ziemojošo ūdensputnu uzskaitē piekrastē veikta kājām gar krastu, grupējot novērojumus 1 km posmos, kuru robežu konstatēšanai dabā tika izmantotas GPS ierīces. Putnus pamana ar neapbruņotu aci vai binokli, suga nepieciešamības gadījumā noteikta, aplūkojot ar teleskopu. Piekrastes maršrutos novērotāji bija lūgti reģistrēt arī roņus, zvejas ierīces un cilvēka darbības (zveja, atpūta) izraisīto iespējamo traucējumu.

Piekrastes maršrutu ziņošanai izmantota Exel tabula atbilstoši līguma 1.3. pielikumam, izņemot deviņus novērotājus 11 maršrutos, kas datus fiksēja ar www.dabasdati.lv telefonlietotni.

Izvērtēti 3485 ziņojumi portālā www.dabasdati.lv un piekrastes dati, kopā no 220 novērotājiem. Pārskatam izmantoti ziņojumi no 11. līdz 31. janvārim

2.2. salīdzinājums ar iepriekšējiem gadiem.

Regulārāk sastopamām sugām bija iespējams iegūt skaita indeksus un skaita izmaiņu novērtējumu visam uzskaišu periodam un pēdējiem 5 gadiem. Indeksi aprēķināti

programmā TRIM (van Strien, et al 2004.), izmantojot datu sagatavošanas programmu BirdSTATs. TRIM aprēķinātās skaita izmaiņu tendences, atkarībā no tā, par cik % gadā konstatētas izmaiņas, sākot par atskaites gadu, vērtētas:

- **Straujš pieaugums** – statistiski būtisks pieaugums vairāk kā 5% gadā (5% nozīmētu skaita dubultošanās 15 gados).
- **Mērens pieaugums** – statistiski būtisks pieaugums, bet ne vairāk kā 5% gadā.
- **Stabilas** – nav statistiski droša pieauguma vai krituma, un visticamāk izmaiņas ir mazāk kā 5% gadā.
- **Neskaidras** – nav statistiski droša pieauguma vai krituma, bet ikgadējās svārstības lielākas kā 5% gadā. Kritērijs: 1,00 atrodas ticamības intervālā, bet tā apakšējā robeža ir zem 0,95, bet augšējā – virs 1,05.
- **Mērens kritums** – būtisks sarukums, bet ne vairāk kā 5% gadā. Kritērijs: $0,95 <$ ticamības intervāla augšējā robeža $< 1,00$.
- **Straujš kritums** – skaita sarukums būtiski vairāk kā 5% gadā (5% nozīmētu sarukumu uz pusi 15 gadu laikā). Kritērijs: ticamības intervāla augšējā robeža $< 0,95$.

Indeksu attēlošanai izmantota programmas R (R Core Team 2016) pakete rtrim.

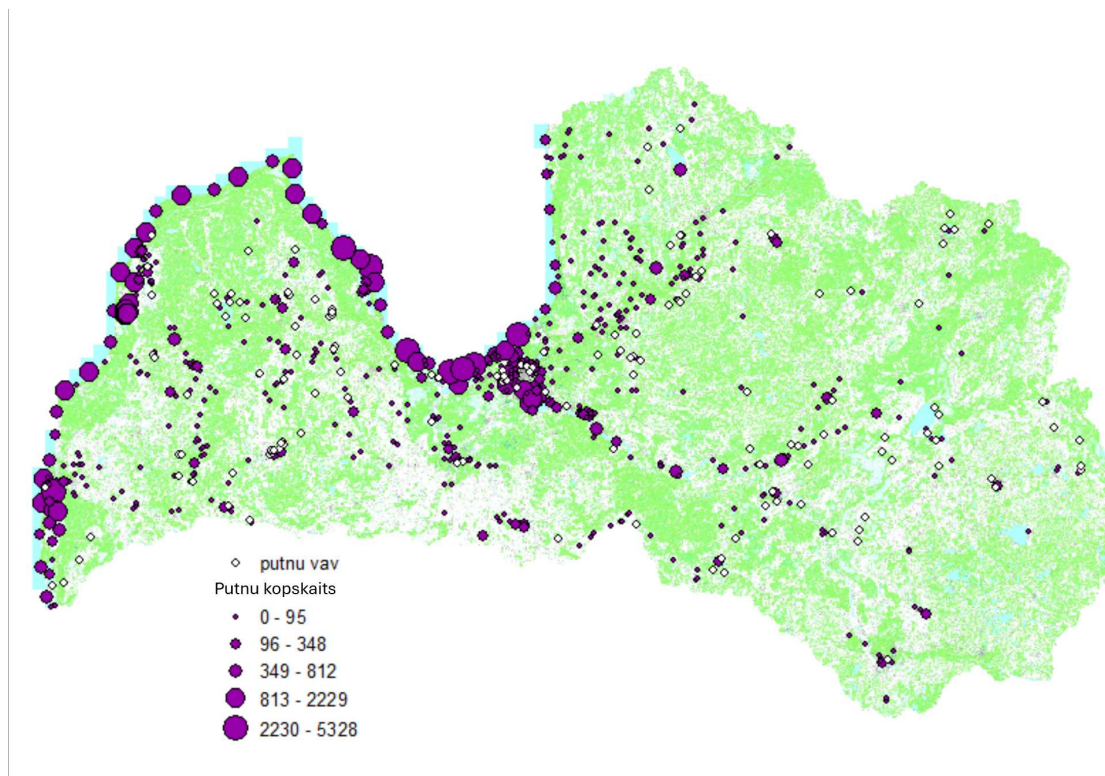
Reti sastopamām sugām bija par maz datu indeksu aprēķināšanai vai skaita izmaiņu tendences bija neskaidras. Šīm sugām dotas stabiņu diagrammas, kas attēlo novērojumu vēsturi – vietu skaitu, kuros putni novēroti, un putnu kopskaitu. Stabiņu diagrammas veidotas programmā R ar komandu barplot(). Izplatības kartes veidotas programmā R ar komandu png() plot.

3. Laika apstākļi

Pēc Latvijas meteorologu datiem 2024./2025. gadu ziema bija piektā siltākā kopš 1924. gada, un janvāris bija trešais siltākais novērojumu vēsturē – vidējā gaisa temperatūra bijusi 4,7 grādus virs normas. Kurzemē un daļā Vidzemes arī nokrišņu daudzums janvārī bija virs gadalaika normas, līdz ar to ūdens līmenis daudzās ūdenstilpēs un ūdenstecēs bija paaugstināts (meteo.lv).

4. Rezultāti un analīze

Laikā no 11. līdz 31. janvārim pārbaudītas 635 iepriekšējos gados reģistrētas vai jaunas (78) ūdensputnu ziemošanas vietas/maršruti iekšzemē (1. attēls). Apsekoti 45 piekrastes maršruti.

1. attēls. 2025. gada janvārī pārbaudītās ūdensputnu ziemošanas vietas.

Pavisam saskaitīti 92420 putni no 50 sugām (1. tabula).

147 apmeklētajās iepriekšējo gadu novērojumu vietās putnu nebija.

1. tabula. 2025.gada janvārī uzskaites vietās saskaitītie ūdeņu putni.

Suga	Iekšzemē	Piekrastē	Kopā
Paugurknābja gulbis <i>Cygnus olor</i>	3094	434	3528
Ziemeļu gulbis <i>Cygnus cygnus</i>	672	27	699
Nenoteikti gulbji <i>Cygnus sp.</i>	461	6	467
Kanādas zoss <i>Branta canadensis</i>	1	0	1
Baltvaigu zoss <i>Branta leucopsis</i>	80	0	80
Meža zoss <i>Anser anser</i>	207	13	220
Baltpieres zoss <i>Anser albifrons</i>	7	0	7
Tundras sējas zoss <i>Anser serrirostris</i>	795	0	795
Taigas sējas zoss <i>Anser fabalis</i>	230	28	258
Nenoteiktas zosis <i>Anser sp.</i>	813	0	813
Mandarīnpīle <i>Aix galericulata</i>	1	0	1
Kākaulis <i>Clangula hyemalis</i>	40	14585	14625
Parastā pūkpīle <i>Somateria mollissima</i>	0	1	1
Melnā pīle <i>Melanitta nigra</i>	1	3640	3641
Tumšā pīle <i>Melanitta fusca</i>	1	7622	7623
Nenoteiktas tumšpīles <i>Melanitta sp.</i>	0	1850	1850
Gaigala <i>Bucephala clangula</i>	3386	2238	5624
Mazā gaura <i>Mergellus albellus</i>	44	5	49
Garknābja gaura <i>Mergus serrator</i>	0	64	64
Lielā gaura <i>Mergus merganser</i>	2150	841	2991

Suga	Iekšzemē	Piekrastē	Kopā
Brūnkaklis <i>Aythya ferina</i>	15	0	15
Cekulpīle <i>Aythya fuligula</i>	1293	4	1297
Ķerra <i>Aythya marila</i>	22	8	30
Pelēkā pīle <i>Mareca strepera</i>	17	0	17
Baltvēderis <i>Mareca penelope</i>	14	0	14
Meža pīle <i>Anas platyrhynchos</i>	20044	454	20498
Krīklis <i>Anas crecca</i>	38	0	38
Nenoteiktas pīles <i>Anatinae</i>	100	3325	3425
Mazais dūkuris <i>Tachybaptus ruficollis</i>	10	0	10
Ragainais dūkuris <i>Podiceps auritus</i>	0	1	1
Cekuldūkuris <i>Podiceps cristatus</i>	1	355	356
Dzērve <i>Grus grus</i>	1	0	1
Dumbrčālis <i>Rallus aquaticus</i>	13	0	13
Ūdensvistiņa <i>Gallinula chloropus</i>	5	0	5
Laucis <i>Fulica atra</i>	2130	2	2132
Gaišais šņibītis <i>Calidris alba</i>	0	3	3
Lielais alks <i>Alca torda</i>	0	10	10
Tievknābja kaira <i>Uria aalge</i>	0	4	4
Nenoteikti alki <i>Alcidae</i>	0	2	2
Mazais ķīris <i>Hydrocoloeus minutus</i>	0	6	6
Lielais ķīris <i>Chroicocephalus ridibundus</i>	51	219	270
Kajaks <i>Larus canus</i>	1209	648	1857
Kaspijas kaija <i>Larus cachinnans</i>	1	2	3
Sudrabkaija <i>Larus argentatus</i>	10445	3862	14307
Melnspārnu kaija <i>Larus marinus</i>	45	145	190
Reņģu kaija <i>Larus fuscus</i>	1	0	1
Nenoteiktas kaijas <i>Laridae</i>	1356	408	1764
Brūnkakla gārgale <i>Gavia stellata</i>	0	496	496
Melnkakla gārgale <i>Gavia arctica</i>	0	21	21
Nenoteiktas gārgales <i>Gavia sp.</i>	0	137	137
Jūraskrauklis <i>Phalacrocorax carbo</i>	290	1547	1837
Lielais dumpis <i>Botaurus stellaris</i>	1	0	1
Baltais gārnis <i>Ardea alba</i>	83	2	85
Zivju gārnis <i>Ardea cinerea</i>	81	16	97
Ūdensstrazds <i>Cinclus cinclus</i>	12	0	12
Zivju dzenītis <i>Alcedo atthis</i>	30	0	30
Jūrasērglis <i>Haliaeetus albicilla</i>	66	32	98
Kopā	49357	43063	92420

2. tabula. 2025. gada janvārī iekšzemē saskaitītie putni.

Suga	Ķemeru nacionālais parks	Daugavas ieleja	Sauka	Engures ezers	Svētes paliene	Pape	Užavas lejtece	Liepājas ezers	Babītes ezers	Sātiņu dīķi	Bauska	Citur iekšzemē	Kopā
Paugurknābja gulbis	425	0	23	366	3	66	30	425	1130	0	7	619	3094
Ziemeļu gulbis	24	0	0	8	0	0	72	148	0	0	0	420	672
Nenoteikti gulbji	0	0	0	0	0	0	0	452	0	0	0	9	461
Kanādas zoss	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Baltvaigu zoss	0	0	0	0	32	0	0	0	0	0	0	48	80
Meža zoss	0	0	0	4	0	18	10	22	0	0	0	153	207
Baltpieres zoss	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	7
Tundras sējas zoss	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	795	795
Taigas sējas zoss	0	0	0	0	0	0	180	0	0	0	0	50	230
Nenoteiktas zosis	0	0	0	0	0	0	0	213	0	0	0	600	813
Mandarīnpīle	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Kākaulis	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	37	40
Melnā pīle	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Tumšā pīle	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Gaigala	450	34	10	185	0	69	9	800	730	0	21	1078	3386
Mazā gaura	0	0	0	1	0	0	0	2	32	0	1	8	44
Lielā gaura	30	31	273	10	9	11	0	31	87	0	25	1643	2150
Brūnkaklis	0	0	0	0	0	0	1	14	0	0	0	0	15
Cekulpīle	20	0	0	0	0	0	11	1020	23	0	0	219	1293
Ķerra	0	0	0	0	0	0	1	9	0	0	0	12	22
Pelēkā pīle	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	11	17
Baltvēderis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	11	14
Meža pīle	223	465	15	148	97	11	700	58	35	0	335	17957	20044

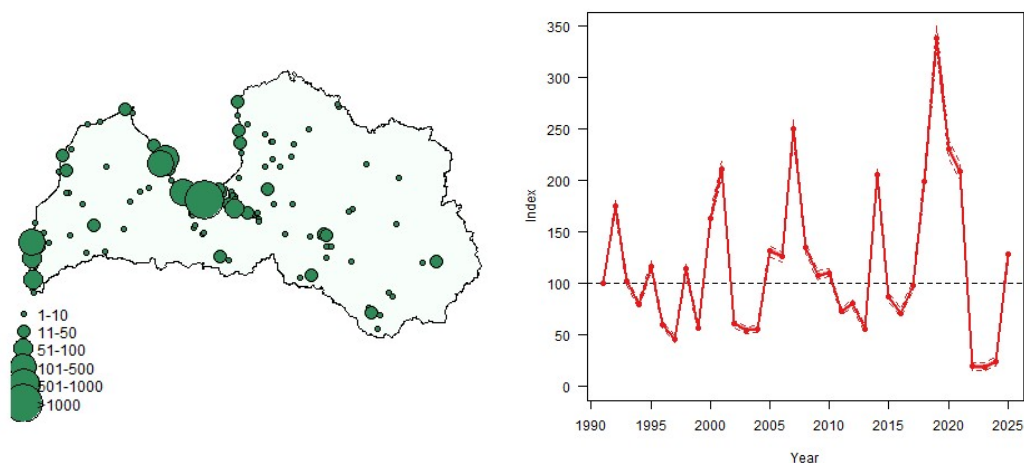
Suga	Ķemeru nacionālais parks	Daugavas ieleja	Sauka	Engures ezers	Svētes paliene	Pape	Užavas lejtece	Liepājas ezers	Babītes ezers	Sātiņu dīķi	Bauska	Citurb iekšzemē	Kopā
Krīklis	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	37	38
Nenoteiktas pīles	0	0	0	0	0	0	0	90	0	0	0	10	100
Mazais dūkuris	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	10
Cekuldūkuris	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Dzērve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Dumbrčālis	3	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	8	13
Ūdensvistiņa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	5
Laucis	23	0	0	0	0	0	0	1900	0	0	0	207	2130
Lielais ķīris	0	0	0	0	0	0	0	23	0	0	0	28	51
Kajaks	0	1	0	0	0	0	1	451	30	0	0	726	1209
Kaspijas kaija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Sudrabkaija	72	73	5	2	0	0	2	4	20	0	0	10267	10445
Melnspārnu kaija	0	0	0	0	0	0	0	19	1	0	0	25	45
Reņģu kaija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Nenoteiktas kaijas	0	0	0	0	0	0	0	704	0	0	0	652	1356
Jūriskrauklis	0	32	0	0	0	40	0	12	0	0	0	206	290
Lielais dumpis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Lielais baltais gārnis	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	3	78	83
Zivju gārnis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	76	81
Ūdensstrazds	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	10	12
Zivju dzenītis	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	28	30
Jūrasērglis	2	10	1	6	1	4	3	1	6	0	0	32	66
Kopā	1273	647	328	730	144	219	1021	6409	2095	5	404	36082	49357

3. tabula. 2024. gada janvārī piekrastē saskaitītie putni.

Suga	Nida- Pērkone	Akmensrags	DL Užava	Irbes šaurums	Rīgas līča rietumu piekraste	Vitrupe - Tūja	Ainaži - Salacgrīva	Citur piekrastē	Kopā
Paugurknābja gulbis	0	2	0	20	242	10	25	135	434
Ziemeļu gulbis	0	0	0	0	2	0	0	25	27
Nenoteikti gulbji	0	0	0	0	3	3	0	0	6
Meža zoss	0	0	0	0	0	0	0	13	13
Taigas sējas zoss	0	0	0	0	0	0	0	28	28
Kākaulis	680	1320	343	1984	4808	17	0	5433	14585
Parastā pūkpīle	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Melnā pīle	337	493	65	433	1152	0	0	1160	3640
Tumšā pīle	245	220	134	1142	4433	2	0	1446	7622
Nenoteiktas tumšpīles	112	6	0	9	1435	0	0	288	1850
Gaigala	6	39	15	25	1399	26	23	705	2238
Mazā gaura	0	1	0	0	2	0	0	2	5
Garknābja gaura	4	6	0	17	35	0	0	2	64
Lielā gaura	10	17	0	7	388	25	18	376	841
Cekulpīle	0	1	0	0	0	0	0	3	4
Ķerra	0	0	0	0	7	0	0	1	8
Meža pīle	18	2	0	4	241	0	3	186	454
Nenoteiktas pīles	0	0	0	0	2546	9	0	770	3325
Ragainais dūkuris	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Cekuldūkuris	148	25	2	2	84	0	0	94	355
Laucis	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Gaišais šņibītis	0	1	0	0	0	0	0	2	3
Lielais alks	0	9	0	1	0	0	0	0	10

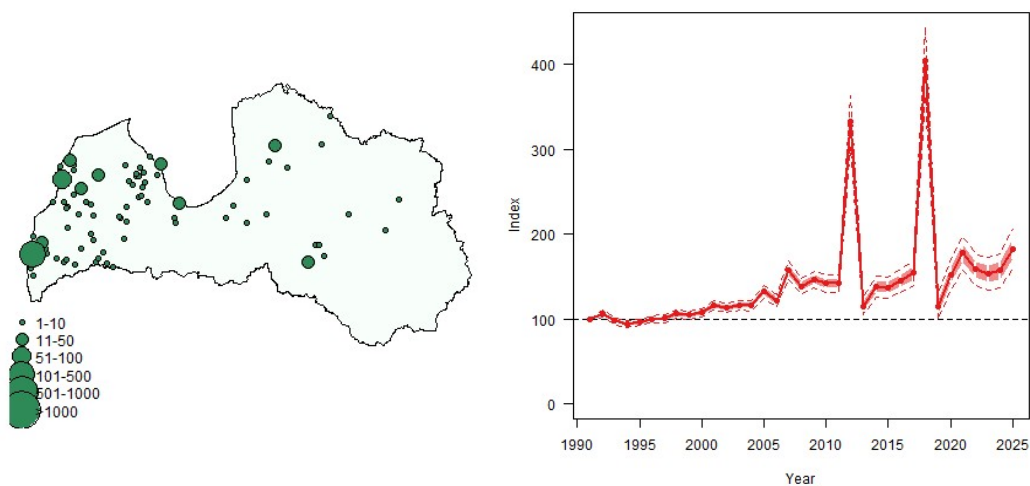
Suga	Nida- Pērkone	Akmensrags	DL Užava	Irbes šaurums	Rīgas līča rietumu piekraste	Vitrupe - Tūja	Ainaži - Salacgrīva	Citur piekrastē	Kopā
Tievnābja kaira	0	3	0	1	0	0	0	0	4
Nenoteikti alki	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Mazais ķīris	0	1	0	0	0	0	0	5	6
Lielais ķīris	2	0	0	14	18	0	0	185	219
Kajaks	2	20	0	52	175	23	0	376	648
Kaspijas kaija	0	1	0	0	0	0	0	1	2
Sudrabkaija	150	41	19	258	857	10	11	2516	3862
Melnspārnu kaija	15	2	1	46	28	4	0	49	145
Nenoteiktas kaijas	3	0	0	0	92	36	0	277	408
Brūnkakla gārgale	11	73	72	195	35	0	0	110	496
Melnkakla gārgale	9	5	0	1	0	0	0	6	21
Nenoteiktas gārgales	1	4	31	49	8	10	0	34	137
Jūraskrauklis	104	23	7	6	33	0	0	1374	1547
Baltais gārnis	0	0	0	0	0	1	0	1	2
Zivju gārnis	0	0	0	0	5	0	0	11	16
Jūrasērglis	1	1	0	20	3	1	0	6	32
Kopā	1858	2319	689	4286	18032	177	80	15622	43063

Saņemti ziņojumi par 3528 paugurknābja gulbjiem – 434 piekrastes maršrutos un 3094 iekšzemē. No iekšzemes vietām lielākais skaits bija Babītes ezerā – 1130 putni. Iepriekšējos trīs gadus ziemā novēroto paugurknābja gulbju skaits bijis ļoti zems. Tas izskaidrojams gan ar aizsalušām ziemošanai piemērotajām ūdenstilpēm, gan, iespējams, ar putnu gripas ietekmi uz populāciju. Tomēr ilgtermiņā ziemojošā populācija ir stabila. Pēdējo 5 gadu skaita izmaiņu tendences neskaidras.

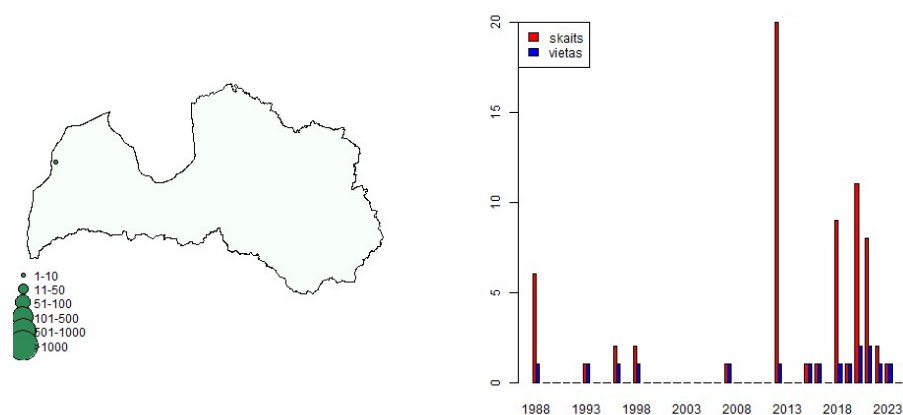
2.attēls. Paugurknābja gulbju *Cygnus olor* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

Saņemti ziņojumi par 699 ziemeļu gulbjiem 82 vietās. ziņots par 103 ziemeļu gulbjiem. Lielākās putnu grupas ziņotas Liepājas ezerā 148 īpatņi, Užavas laukos – 72 putni. Iecienītas ziemeļu gulbju uzturēšanās vietas ir lauksaimniecības zemes ārpus ūdenstilpēm, ko 2025. gada uzskaitē nebija plānots apskatīt. Patieso ainu par šīs sugas ziemošanu cerams iegūt plašākā uzskaitē, kura nākamā gaidāma 2026. gadā. Kopš uzskaišu sākuma skaita izmaiņu tendence ir mērens pieaugums.

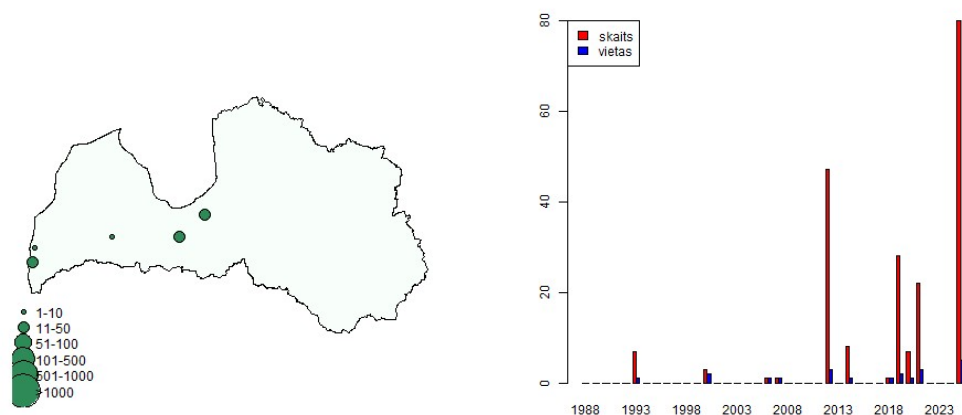
3.attēls. Ziemeļu gulbju *Cygnus cygnus* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

Užavas laukos novērots viens Kanādas zoss īpatnis.

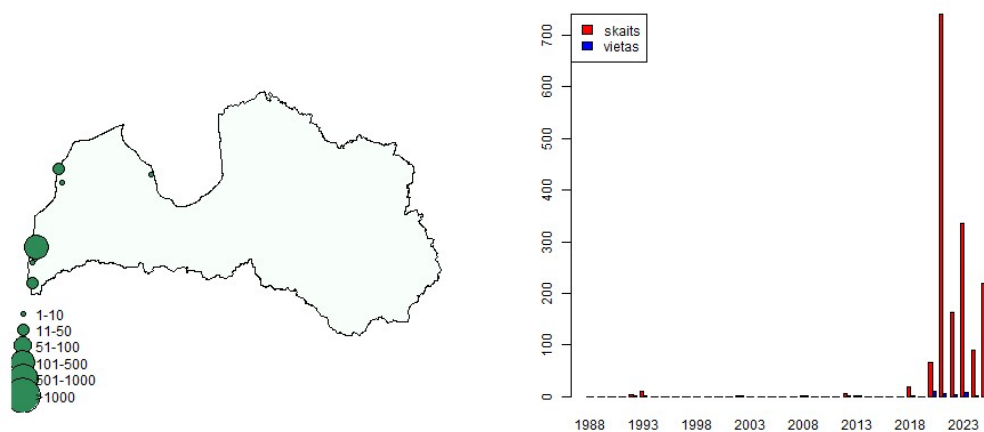
4. attēls. Kanādas zoss *Branta canadensis* novērošanas vieta 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

Centrālajos datumos no 5 vietām ziņotas 80 baltvaigu zosis. Tas ir līdz šim lielākais skaits janvāra uzskaitēs.

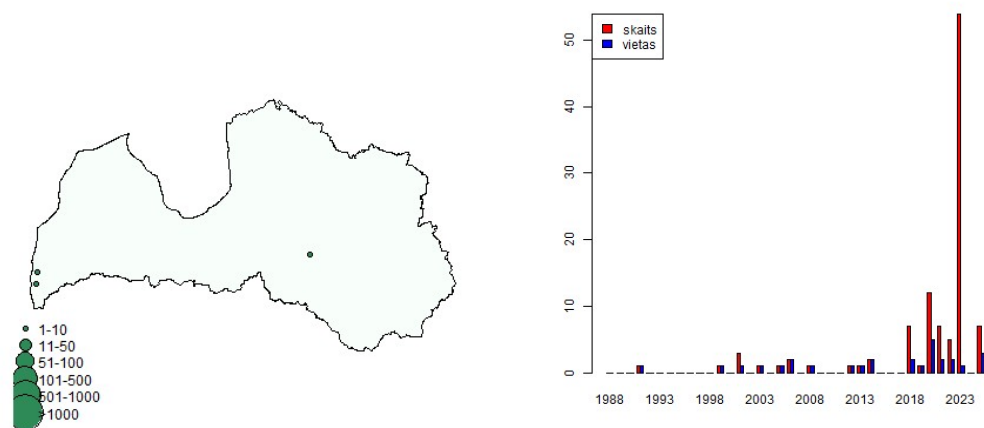
5. attēls. Baltvaigu zosu *Branta leucopsis* izplatība 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

No 13. līdz 30. janvārim bijuši 19 ziņojumi par 333 meža zosīm. Par astoņiem novērojumiem, (kopā 220 putni) pieņemts lēmums iekļaut datu bāzē, jo tie izdarīti centrālajos datumos un, visticamāk, nebija dubulti. Lai arī pēc metodikas putni reģistrēti kā ziemotāji, bioloģiski tā bija agra atgriešanās ligzdošanas vietās Engures, Liepājas, Papes ezeros. Pēc nesen iegūtajiem gredzenošanas rezultātiem tajos ligzdojošās meža zosis jau augustā pamet Latviju, un ziemas mēnešus parasti pavada Lietuvā, Polijā, Vācijā, Nīderlandē (Stīpniece u.c. 2024). Daļa putnu novēroti uz lauka – 150 pie Grobiņas, 10 – Užavas laukos.

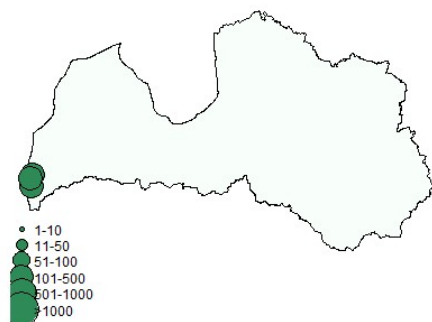
6. attēls. Meža zosu *Anser anser* izplatība 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

Trīs vietās novērotas kopā 7 baltpieres zosis.

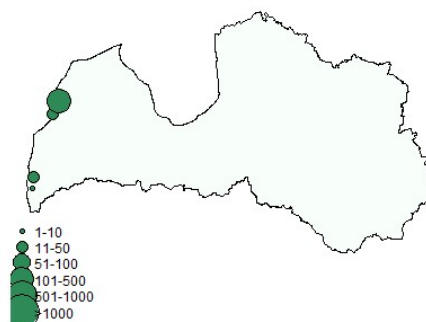

7. attēls. Baltpieres zosu *Anser albifrons* izplatība 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

Vienas no pirmajām pavasara migrāciju sāk arī sējas zosis. Centrālajos datumos 4 vietās novērotas taigas sējas zosis (kopā 258 putni, lielākais bars Užavas laukos 180 putnu) un 3 vietās (Nīcas lauki, Bernātu polderis, Liepājas ezera austrumu krasts) tundras sējas zosis -kopā 795 putni.

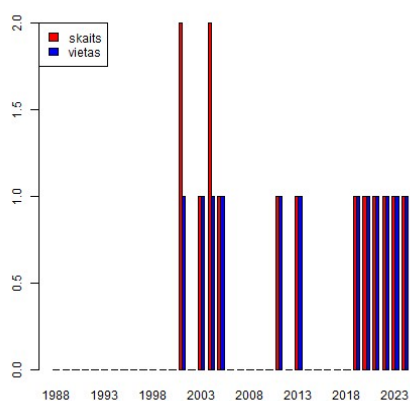
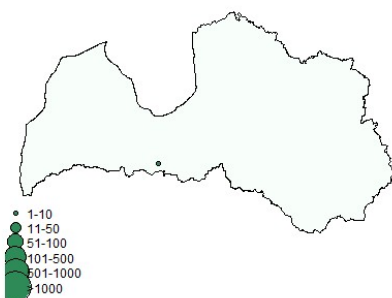

8. attēls. Tundras sējas zosu *Anser serrirostris* izplatība 2025. gada janvārī

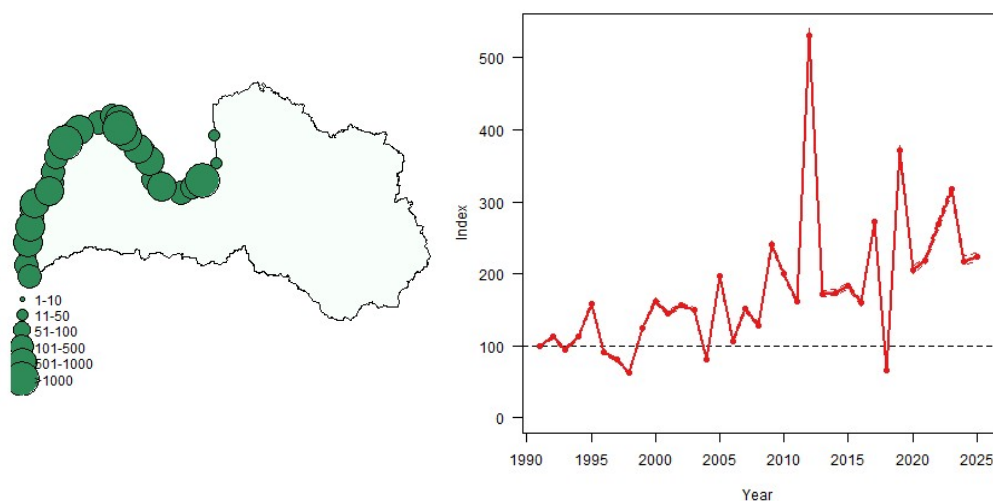
9. attēls. Taigas sējas zosu *Anser fabalis* izplatība 2025. gada janvārī

Pēdējos gadus viens mandarīnpīles tēviņš katru ziemu tika novērots Kuldīgā. 2025. gada janvārī viens tēviņš redzēts piebiedrojijs meža pīlēm Lielplatonē. Kuldīgā suga netika novērota.

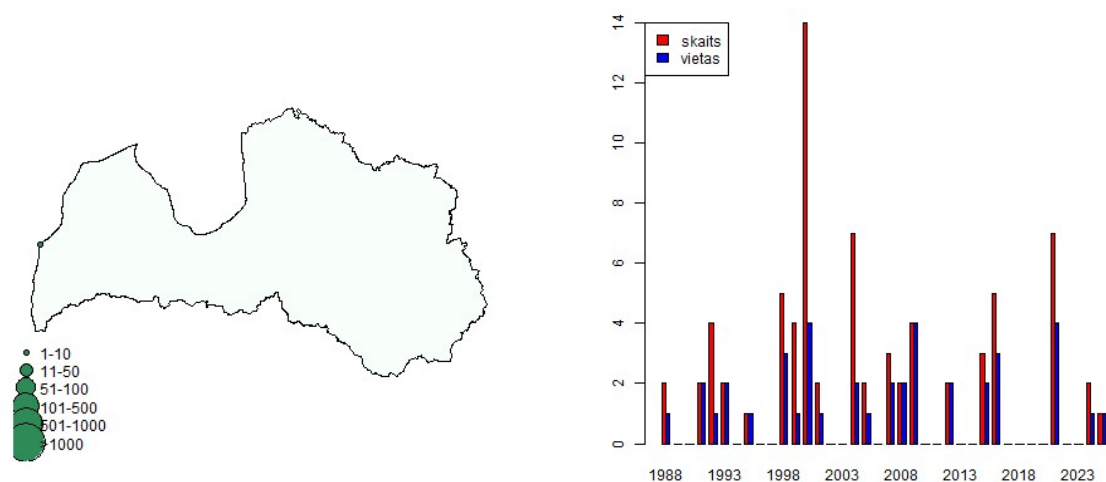
10. attēls. Mandarīnpīles *Aix galericulata* ziņošanas vieta 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

Pavisam 40 maršrutos saskaitīti 14625 kākauļi. Tāpat kā citus gadus lielākais skaits sastapts Kurzemes un Rīgas līča rietumu piekrastēs. Jāņem vērā, ka krasta uzskaites skar tikai nelielu daļu no šo pīļu ziemošanas izplatības. Piekrastes zonā kopš uzslaišu sākuma mērens skaita pieaugums, pēdējo 5 gadu skaita izmaiņu tendences neskaidras.

11. attēls. Kākauļa *Clangula hyemalis* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indeksi.

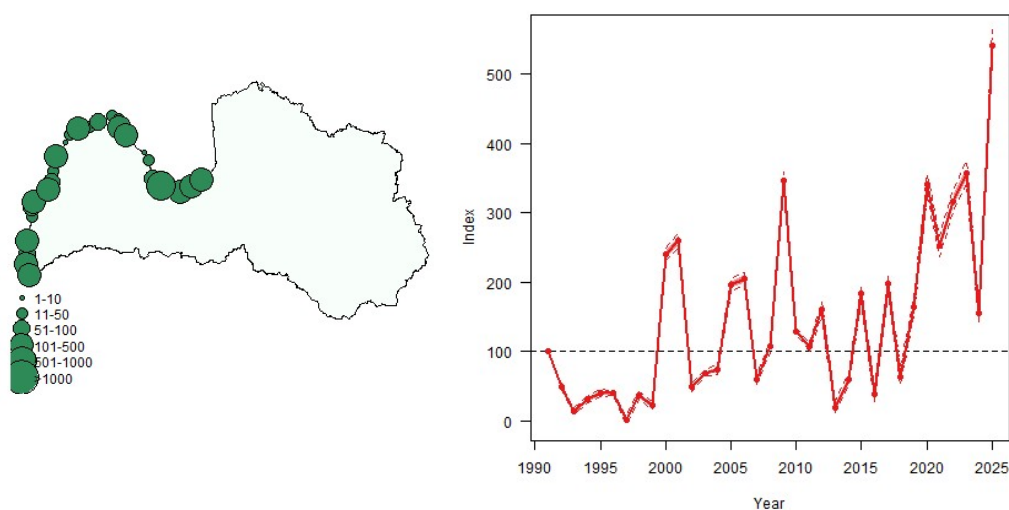
Lielās pūkpīles galvenās ziemošanas vietas šai sugai ir Baltijas jūras rietumu daļā, kur augstāks ūdens sāļums un lielāki, sugai piemērotāki barības objekti. Suga Eiropā sarūk un sasniegusi sarkanā saraksta klasi CR – Apdraudēta. Latvijas piekrastē ziemā novērojami atsevišķi īpatņi. Šīs uzskaites laikā viens īpatnis novērots pie Akmeņraga.

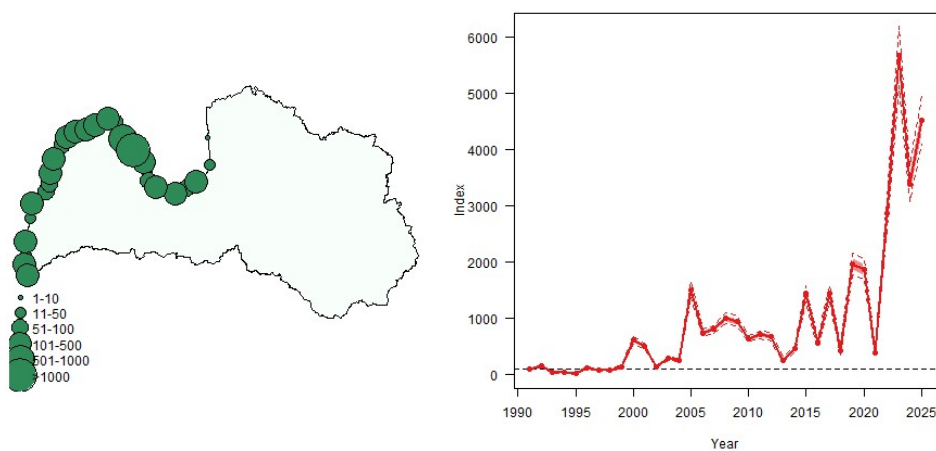
12. attēls. Lielās pūkpīles *Somateria mollissima* novērošanas vieta 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

Pavisam novērotas 7623 tumšās pīles, 3641 melnās pīles, un 1050 līdz sugai nenoteiktas tumšpīles. Tumšajai pīlei kopš uzskaišu sākuma un arī pēdējos 5 gadus straujš pieaugums.

Melnajai pīlei piekrastē ilgtermiņā mērens pieaugums, pēdējos 5 gadus skaita izmaiņu tendences neskaidras.

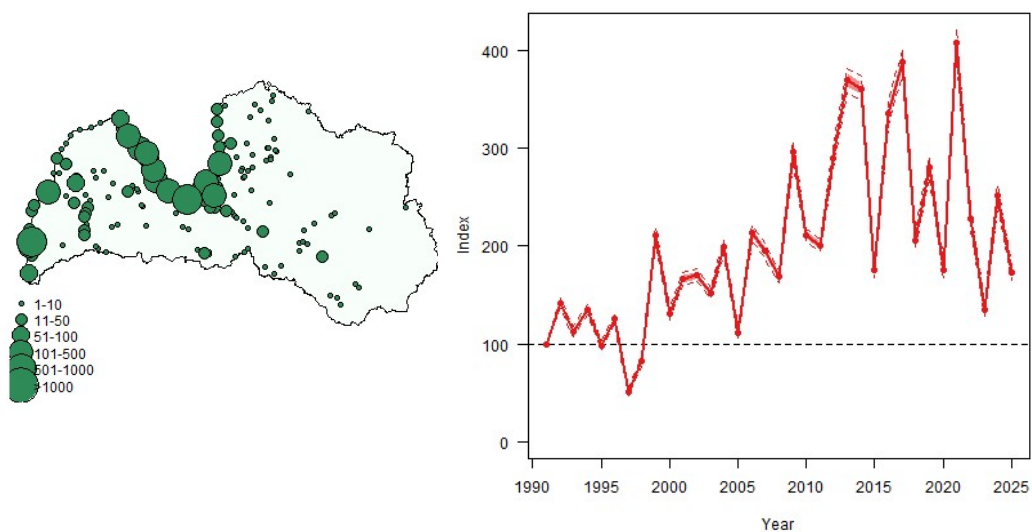

13. attēls. Melnās pīles *Melanitta nigra* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indeksi.

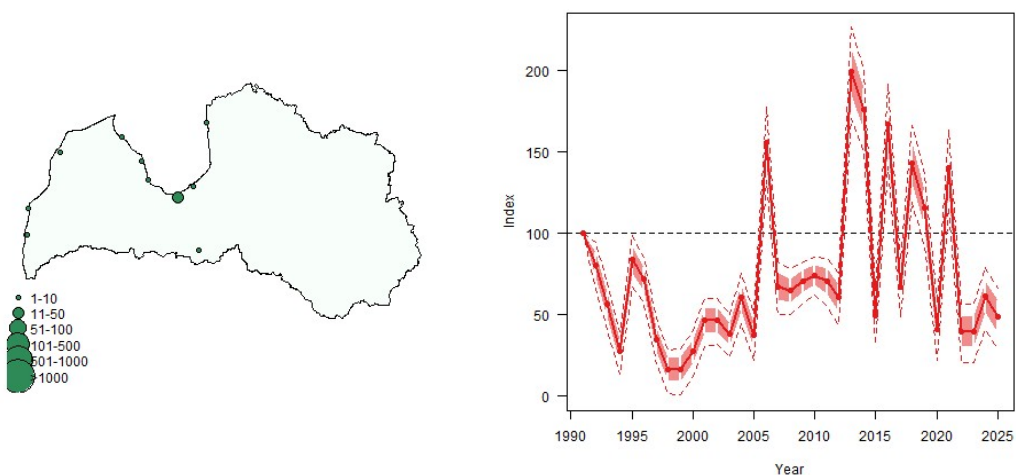
14. attēls. Tumšās pīles *Melanitta fusca* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

Pavisam 189 vietās saskaitītas 5624 gaigalas – 2238 piekrastē un 3386 iekšzemē. Kopš 1991. gada mērens skaita pieaugums, pēdējos 5 gadus straujš skaita kritums. Iepriekšējos pāris gadus daudzas ziemošanai piemērotas vietas bija aizsalušas, bet šoziem putni bija izklīduši ārpus parastajām uzskaites vietām.

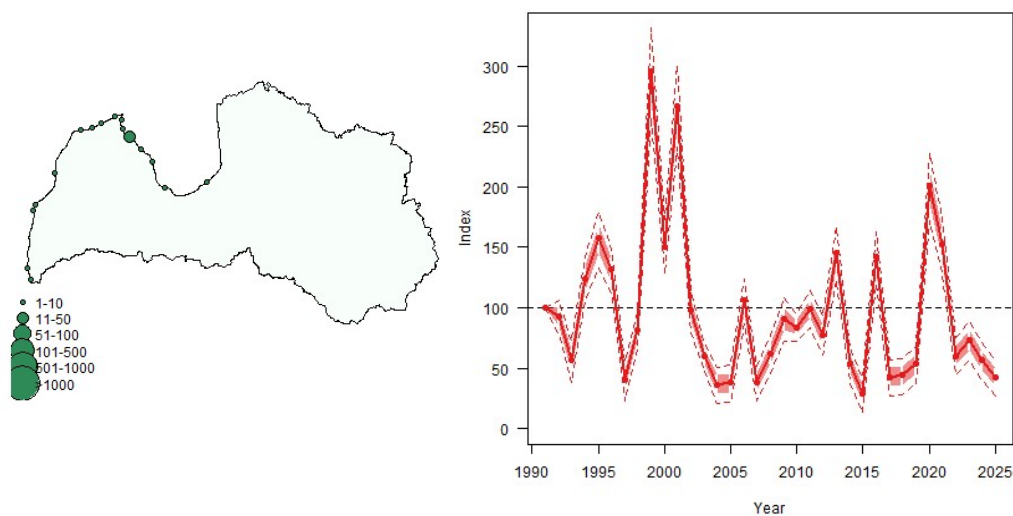
15. attēls. Gaigalas *Bucephala clangula* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indeksi.

Pavisam 10 maršrutos novērotas 49 mazās gauras. Lielākā grupa – 32 putni, ziņota Babītes ezerā. Kopš 1991. gada mērens skaita pieaugums, pēdējos 5 gadus mērens skaita kritums.

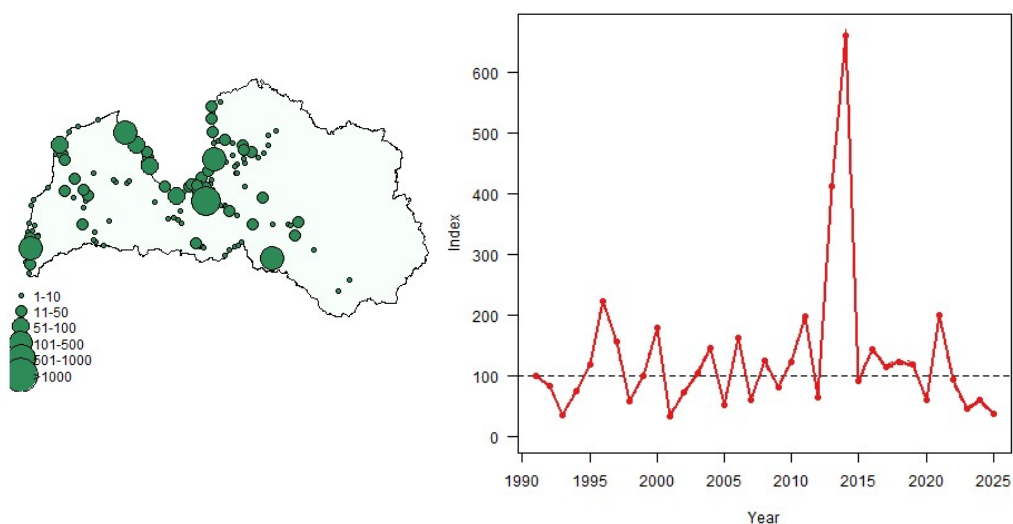
16. attēls. Mazās gauras *Mergellus albellus* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

Pavisam 16 piekrastes maršrutos novērotas 64 garknābja gauras. Visvairāk – 18 putni, tās redzētas posmā Ģipka – Roja. Kopš 1991. gada pie krasta sastopamo ziemotāju skaits stabils, pēdējo 5 gadu laikā straujš kritums.

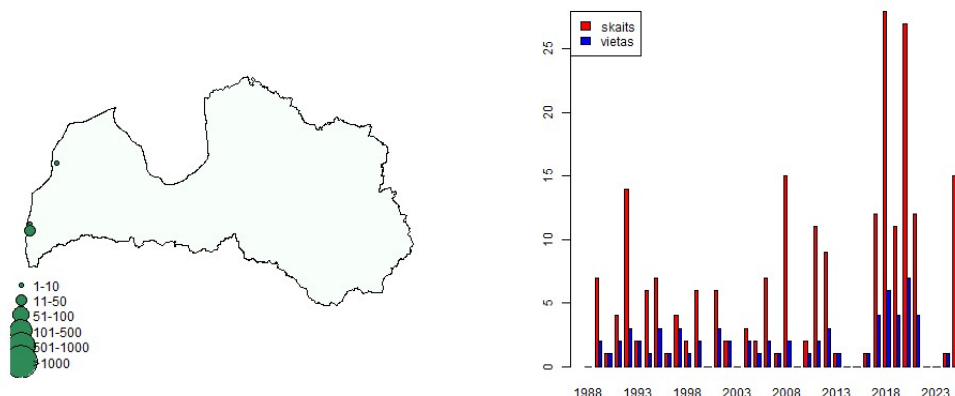
17. attēls. Garknābja gauras *Mergus serrator* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

Pavisam 163 vietās ziņotas 2991 lielās gauras, no tām 841 piekrastē un 2150 iekšzemē. Lielajām gaurām bagātākā vieta bijusi Daugava lejpus Rīgas HES – 601 putns. Saukas ezers devis patvērumu 273 lielajām gaurām. Kopš 1991. gada mērens skaita pieaugums, pēdējos 5 gadus straujš skaita kritums. Lielās gauras izmanto katru atkusni, lai steigtos baroties iekšzemes ūdenstilpēs. Ne visas tās iespējams pārbaudīt tik siltā ziemā.

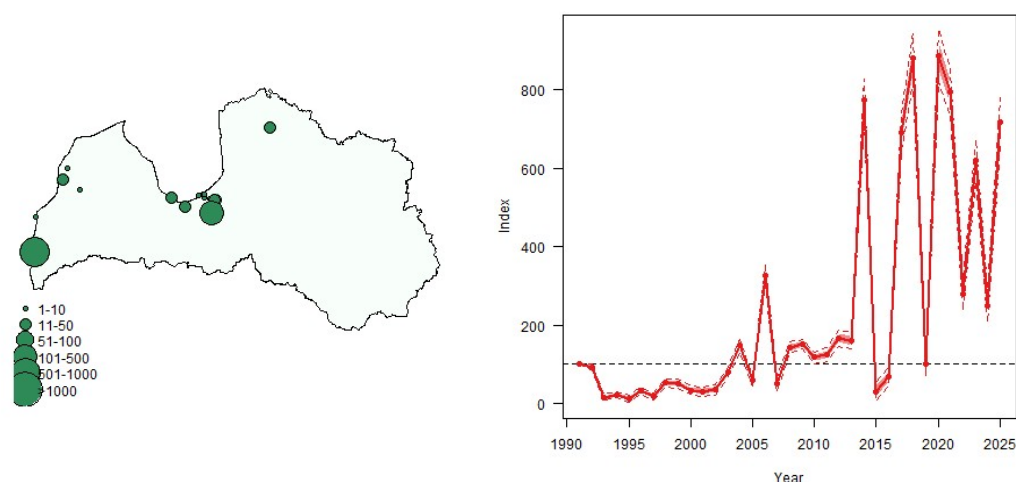
18. attēls. Lielās gauras *Mergus merganser* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

Liepājas ezerā redzēti 14 brūnkakļi un Užavas laukos viens putns.

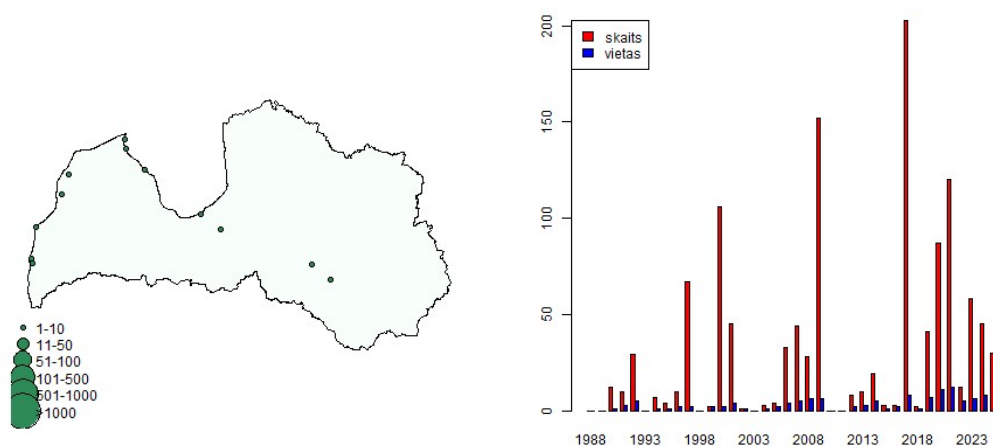
19. attēls. Brūnkakļa *Aythya ferina* novērošanas vieta 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

Cekulpīles novērotas 21 novērojumu maršrutā, kopā 1297 putni. Galvenās uzturēšanās vietas bijušas Liepājas ezerā (ziņoti 1020 putni) un Sausajā Daugavā (138 putni). Visā uzskaišu periodā straujš pieaugums, pēdējos 5 gadus skaita izmaiņu tendences neskaidras.

20. attēls. Cekulpīles *Aythya fuligula* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

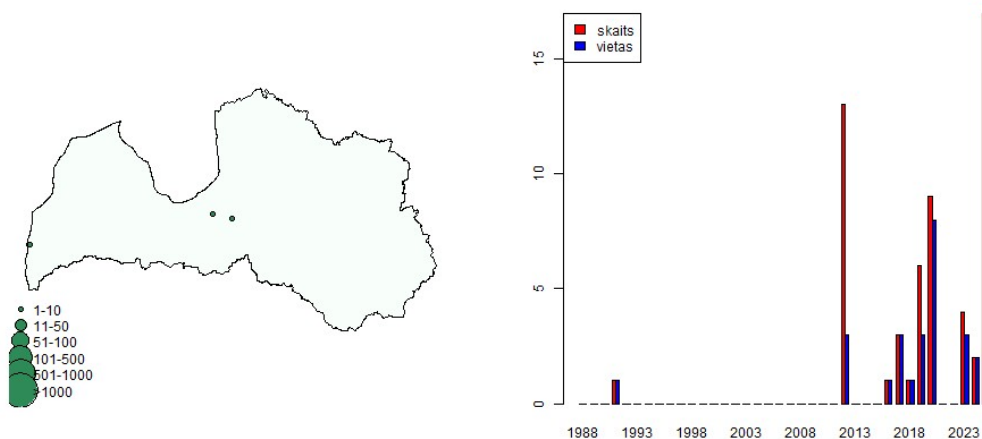
Divpadsmit maršrutos pavisam redzētas 30 ķerras. Tikai 5 no tiem bijuši piekrastes maršruti. Sakarā ar nelielo skaitu un ierobežoto izplatību izmaiņu tendences neskaidras.

21. attēls. Ķerras *Aythya marila* izplatība 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

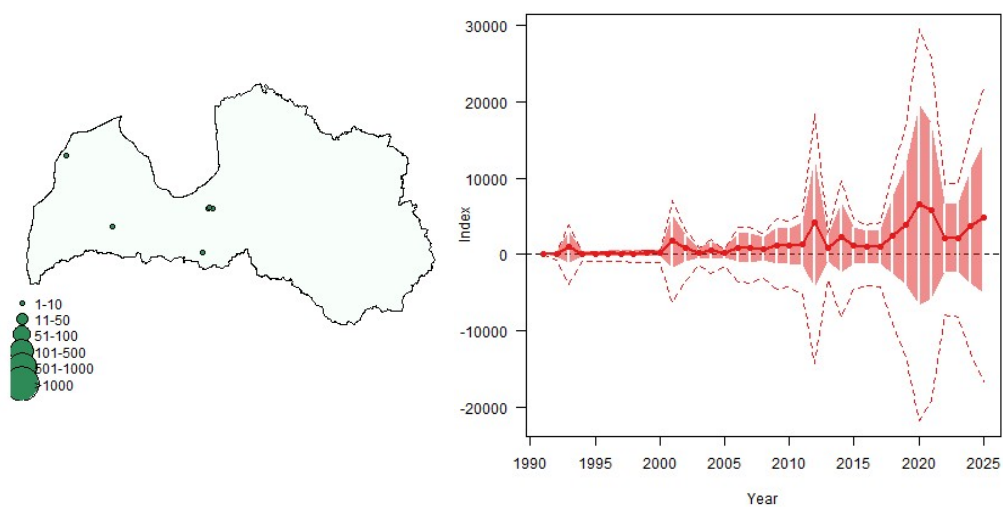
No 11. līdz 13. janvārim Jēkabpilī uzturējās maldu viesis - gredzenpīles *Aythya collaris* tēviņš. Uzskaites centrālajos datumos putns tur vairs nav sastapts.

2025. gada janvārī Latvijā 3 vietās ziņotas kopā 17 pelēkās pīles. Tas ir līdz šim lielākais skaits janvāra uzskaitēs. Lielākā grupa - 9 putni, redzēta Dārziņos. Šī dienviņu augēdāja suga Eiropā piedzīvo skaita pieaugumu un, turpinoties siltākām ziemām, sagaidāma biežāka novērošana arī pie mums.

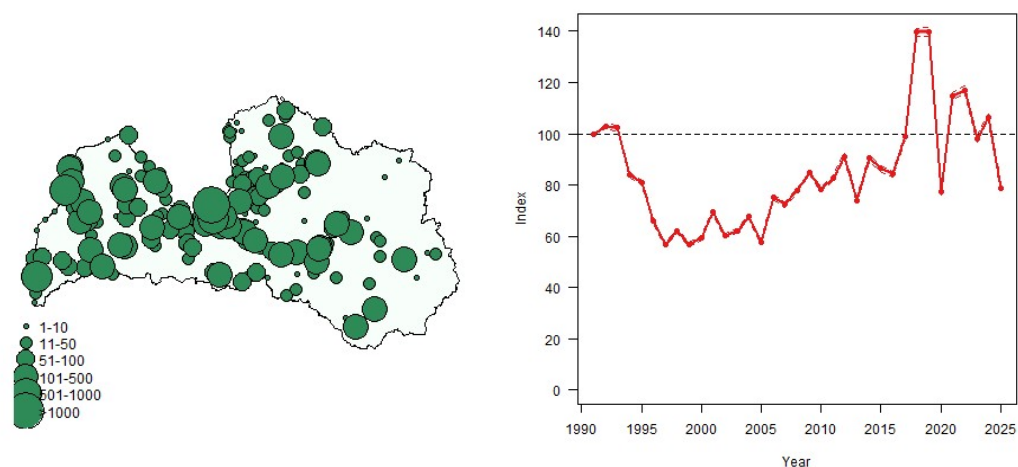
22. attēls. Pelēkās pīles *Mareca strepera* izplatība 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

Sešās vietās redzēti kopā 14 baltvēderi. Lielākā grupa - 5 putni, Ventspilī. Kopš uzskaišu sākuma mērens pieaugums.

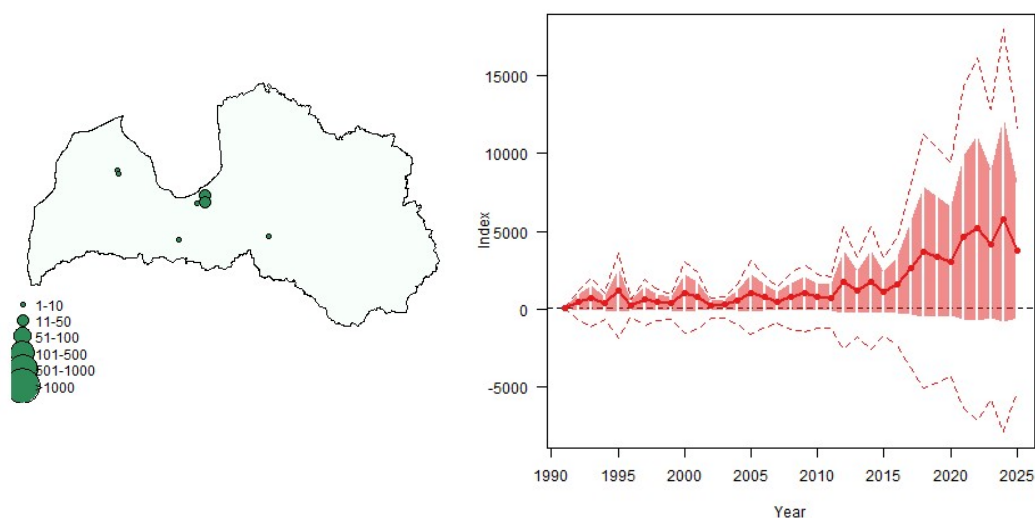
23. attēls. Baltvēdera *Mareca penelope* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

Pavisam 292 novērojumu vietās saskaitītas 20498 meža pīles. Visā uzskaišu periodā skaita izmaiņu tendence ir mērens pieaugums, bet pēdējos 5 gadus straujš kritums. Daudzas ziemošanas vietas bija pārplūdušas un peldpīlēm nepiemērotas.

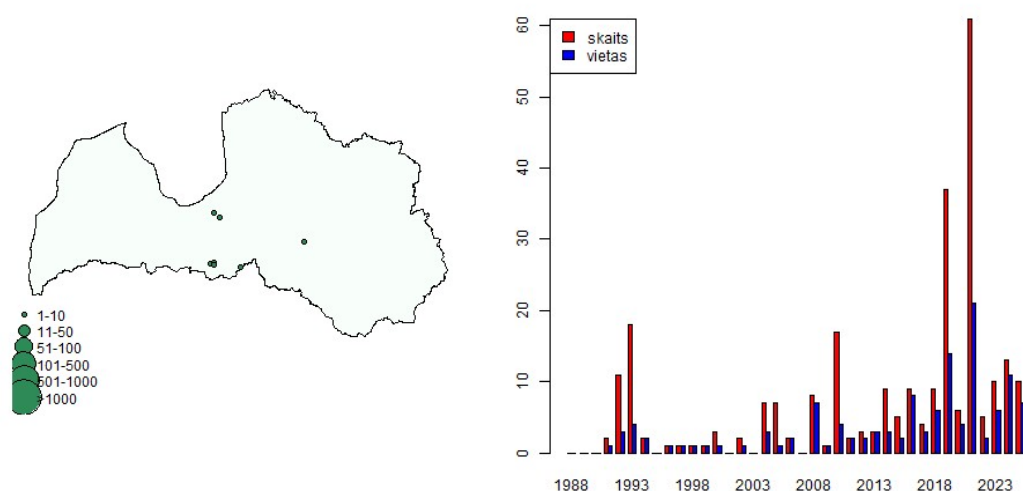
24. attēls. Meža pīļu *Anas platyrhynchos* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

Krīklis ir regulārs ziemotājs, kas sastopams nelielā skaitā. 2024. gada janvāra vidū no 8 vietām ziņots par 38 krīkļiem. Lielākā daļa novēroti Rīgā, Sarkandaugavā un Lucavsalā, attiecīgi 14 un 16 putni. Kopš uzskaišu sākuma skaita izmaiņu tendences ir mērens pieaugums, pēdējos 5 gadus skaita izmaiņu tendences neskaidras.

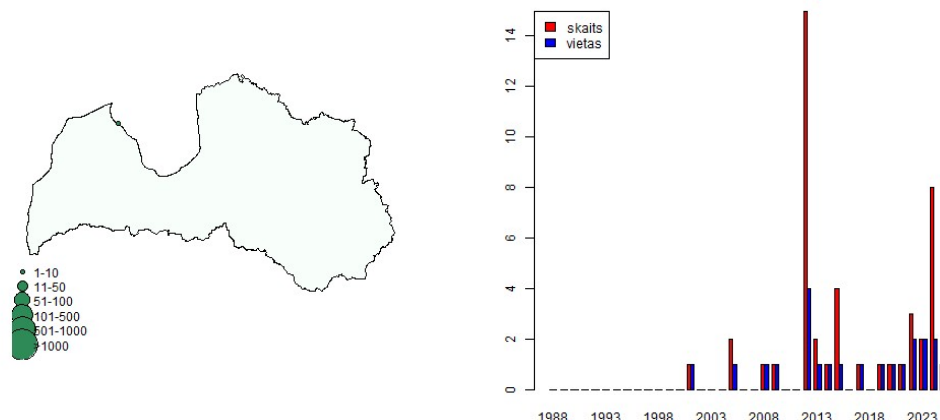
25. attēls. Krīkļa *Anas crecca* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

Mazais dūkuris novērots tikai 7 ziemošanas vietās, kopā 10 putni. Lielākā grupa - 3 putni Bauskā. Tas ir regulārs, bet mazskaitlīgs un grūti pamanāms ziemotājs.

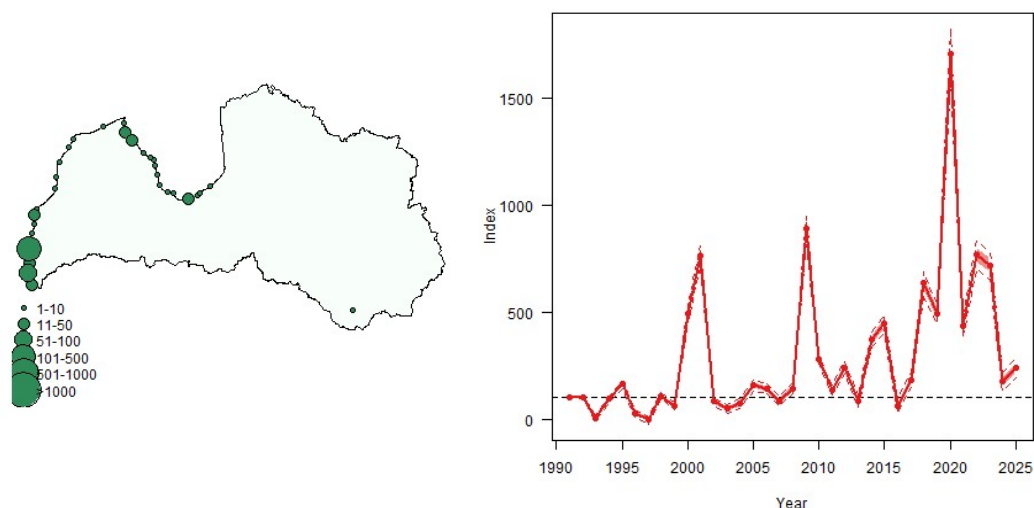
26. attēls. Mazo dūkuru *Tachybaptus ruficollis* izplatība 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

Viens ragainais dūkuris novērots piekrastes posmā Ģipka – Roja.

27.attēls. Ragaino dūkuru *Podiceps auritus* izplatība 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

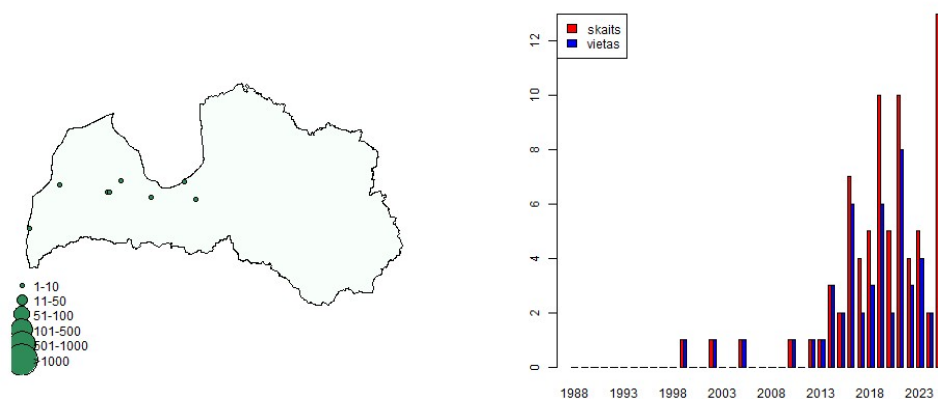
Pavisam saskaitīti 356 cekuldūkuri, visi piekrastes novērojumu maršrutos, izņemot vienu putnu Daugavpilī. Visa novērojumu perioda skaita izmaiņu tendences neskaidras, pēdējos 5 gadus – straujš kritums.

28. attēls. Cekuldūkuru *Podiceps cristatus* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

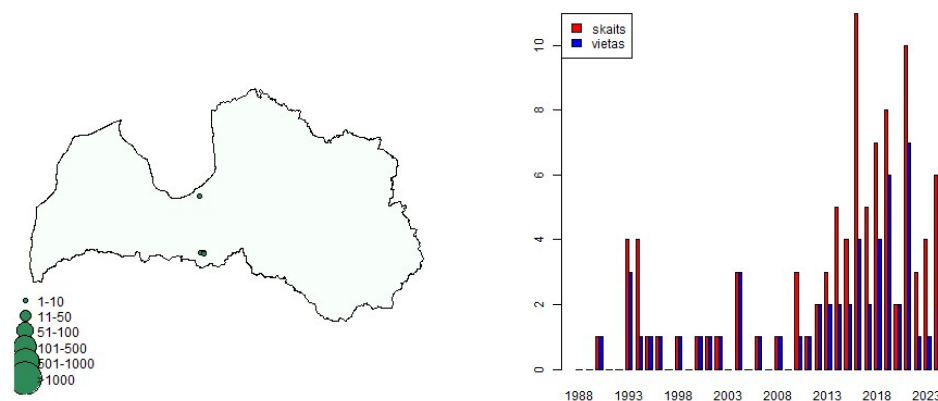
Janvārī www.dabasdati.lv reģistrēti 4 dzērves *Grus grus* novērojumi. Viens no tiem bijis pirms uzskaites centrālajiem datumiem, un putns pie Cēres uzskatīts par ziemotāju. Pārējie bija janvāra pēdējas dienās un pieskaitīti agriem ceļotājiem.

Dumbrcāļi ziņoti 8 vietās kopā 13 putni. Dunduru pļavās dzirdēti pat 3 putni.

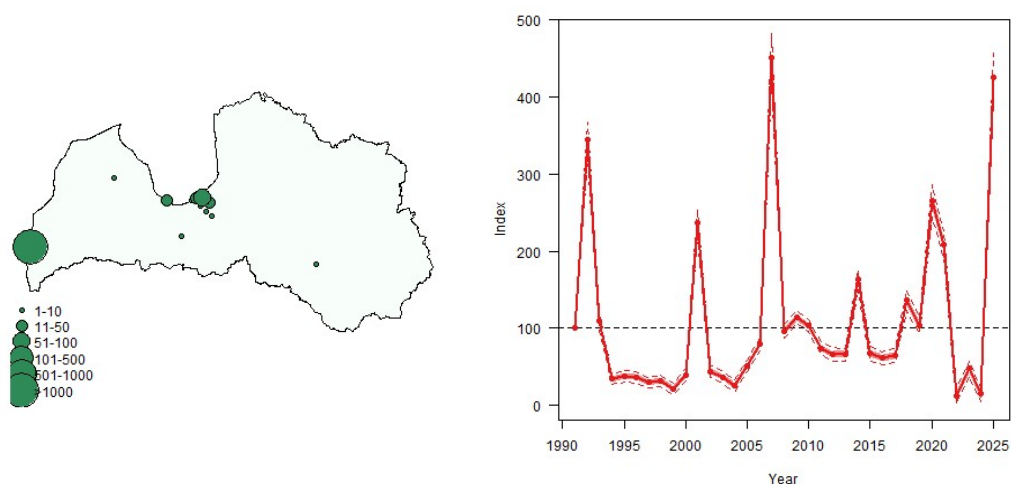
29. attēls. Dumbrcāļa *Rallus aquaticus* ziņošanas vietas 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

Četrās vietās novērotas kopā 5 ūdensvistiņas - 2 Rīgā, Sarkandaugavā un 3 Bauskā un apkārtnē. Parasti vairums ūdensvistiņu aizlido oktobrī.

30. attēls. Ūdensvistiņas *Gallinula chloropus* ziņojumi 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

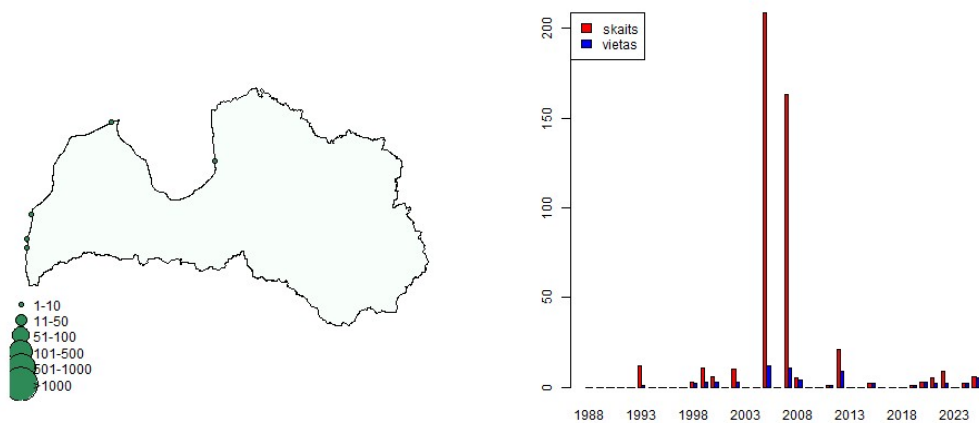
Divdesmit vietās novērot kopā 2132 lauči. Lielākais lauču bars 1900 putnu uzturējās Liepājas ezerā. Visā uzskaišu laikā skaita izmaiņu tendence mērens pieaugums, pēdējos 5 gadus skaita izmaiņu tendences neskaidras.

31. attēls. Lauča *Fulica atra* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

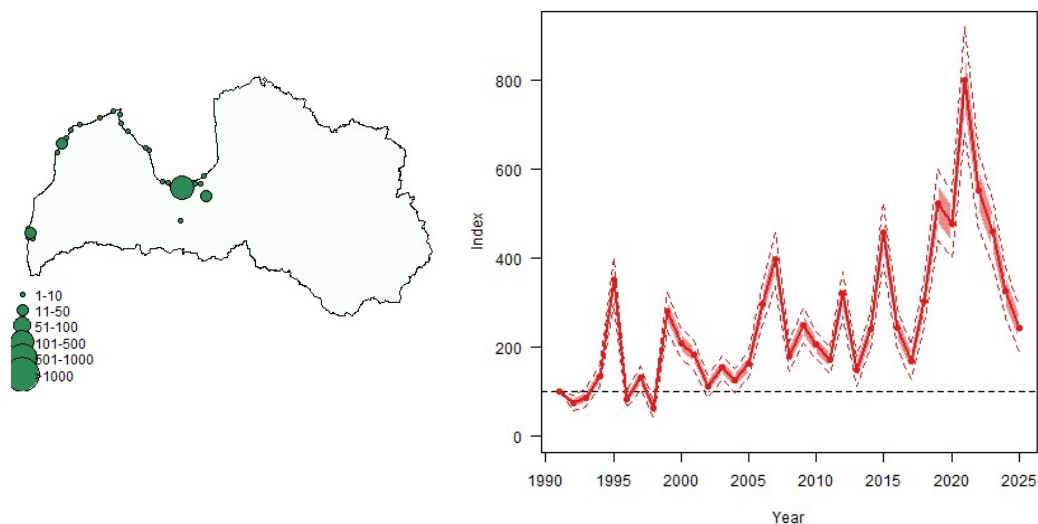
Divos piekrastes posmos novēroti kopā 10 lielie alki *Alca torda* un 4 tievknābja kairas *Uria aalge*. Vairums šo putnu uzturas dziļākos ūdeņos un to monitorings notiek ar aviouzskaišu palīdzību.

Piecos piekrastes posmos ziņoti kopā 6 mazie ķīri. Mazie ķīri ārpus ligzdošanas laika visbiežāk uzturas jūrā tālu no krasta. Piekrastē tie biežāk tiek novēroti pēc lielām vētrām, kā tas bijis 2005. un 2007. gadu uzskaitēs.

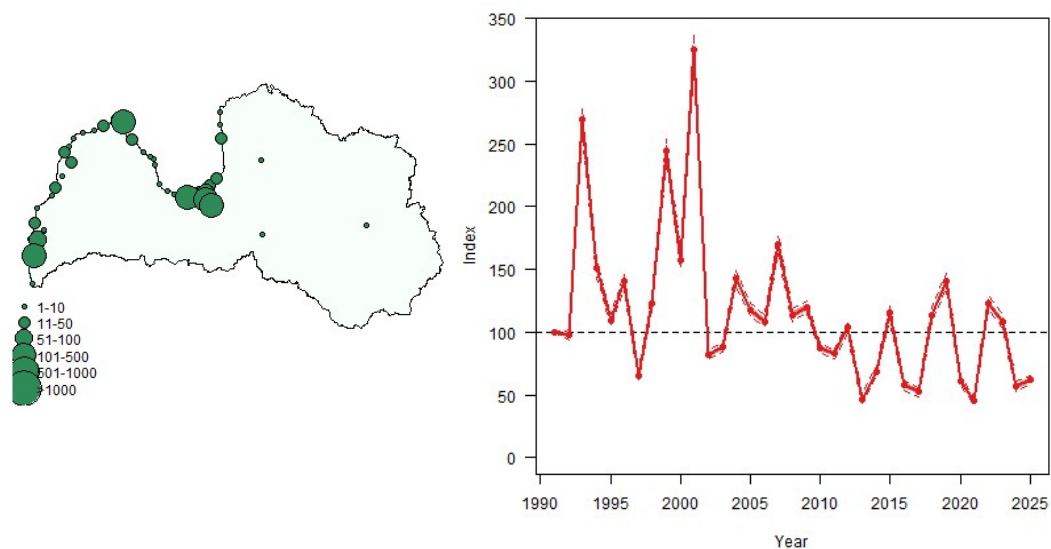
32. attēls. Mazā ķīra *Larus minutus* novērošanas vietas 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

Pavisam 27 maršrutos saskaitīti 270 lieli ķīri. Visvairāk to bijis piekrastes posmā Lielupe-Kauguri. Kopš uzskaišu sākuma skaita izmaiņu tendence ir mērens pieaugums, pēdējos 5 gadus – straujš skaita kritums.

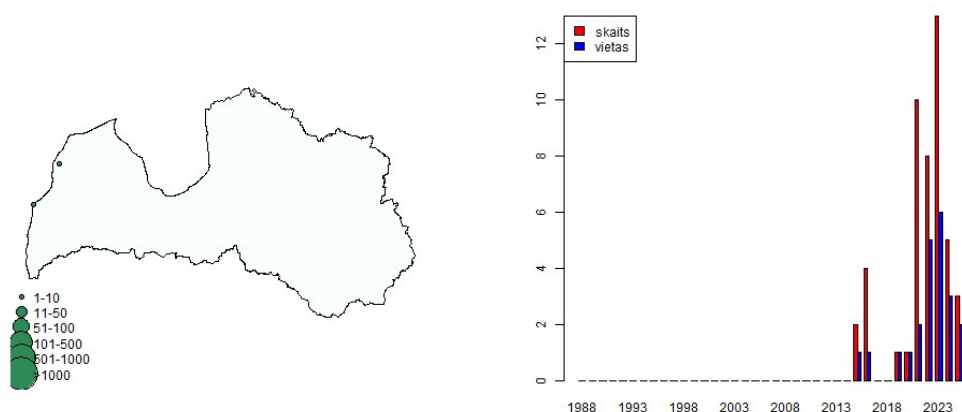
33. attēls. Lielā ķīra *Larus ridibundus* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

Piecdesmit divos maršrutos saskaitīti 1857 kajaki – 648 piekrastē un 1209 iekšzmē. Visā uzskaišu periodā skaits stabils, pēdējos 5 gadus skaita izmaiņu tendences neskaidras

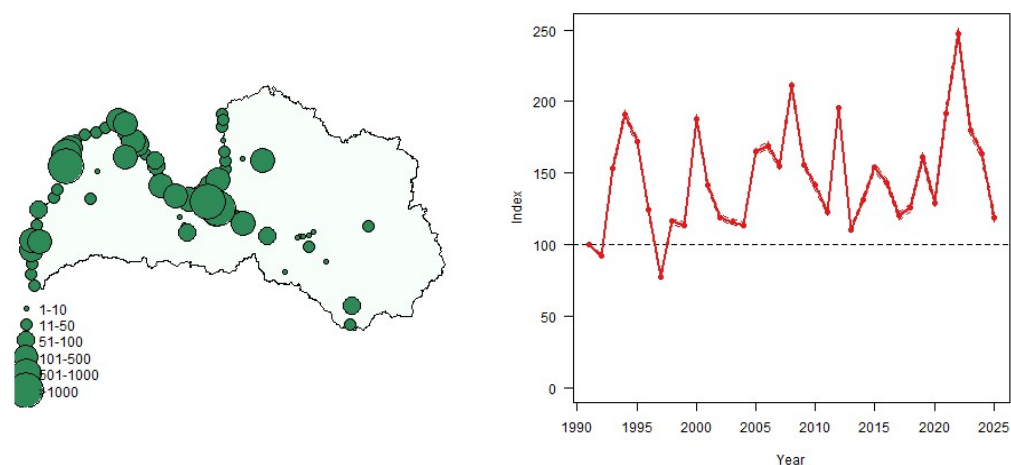
34. attēls. Kajaka *Larus canus* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

2025. gada janvārī 2 maršrutos ziņotas 3 Kaspijas kaijas.

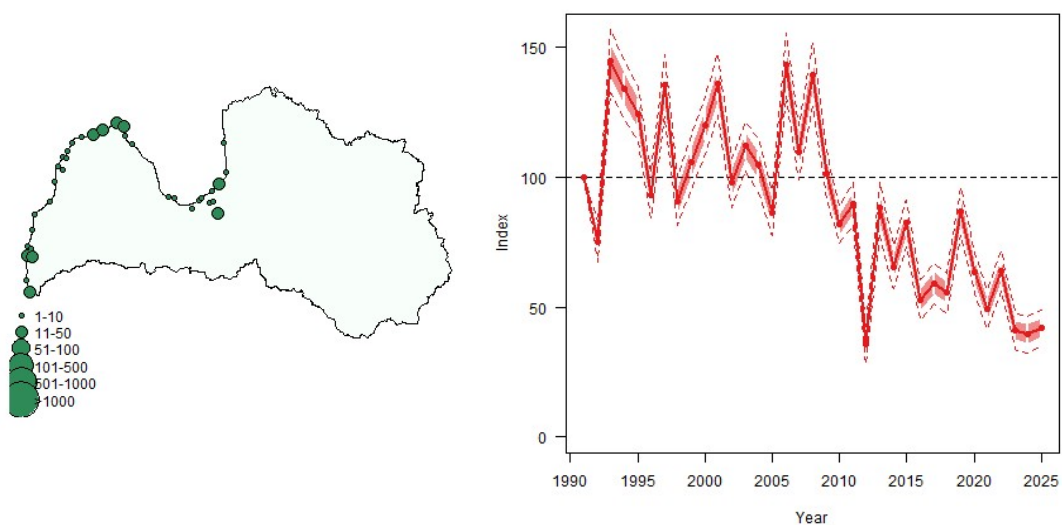
35. attēls. Kaspijas kaijas *Larus cachinans* ziņojumi 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

115 novērojumu vietās zskaitītas ziņotas 14307 sudrabkaijas – 3862 piekrastē un 10445 iekšzemē. Iekšzemes vietu sarakstā iekļautas arī atkritumu izgāztuves Getliņos (4700 sudrabkaiju), Ventspilī (1100 putni), Grobiņā (30 putni). Kopš 1991. gada mērens pieaugums, pēdējos 5 gadus straujš skaita kritums.

36. attēls. Sudrabkaijas *Larus argentatus* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indeksi.

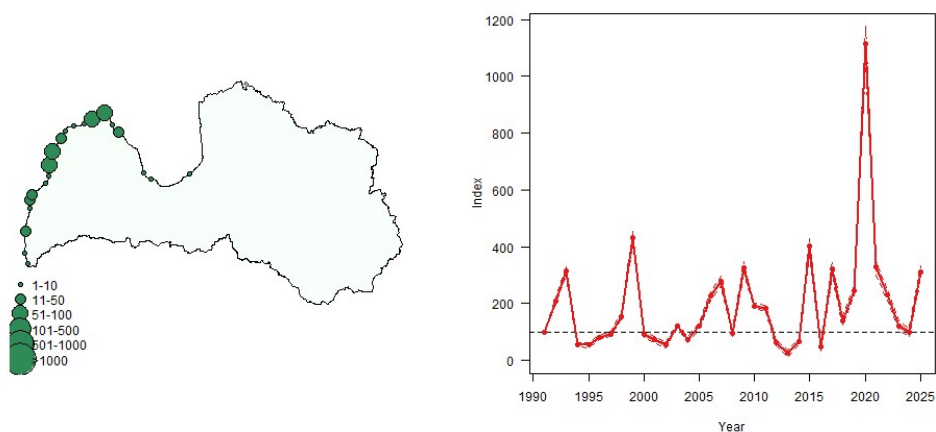
Pavisam ziņotas 190 melnspārnu kaijas 37 maršrutos, galvenokārt piekrastē. Visā uzskaišu periodā skaita izmaiņu tendence ir mērens kritums, pēdējos 5 gadus skaita izmaiņu tendences neskaidras.

37. attēls. Melnspārnu kaijas *Larus marinus* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

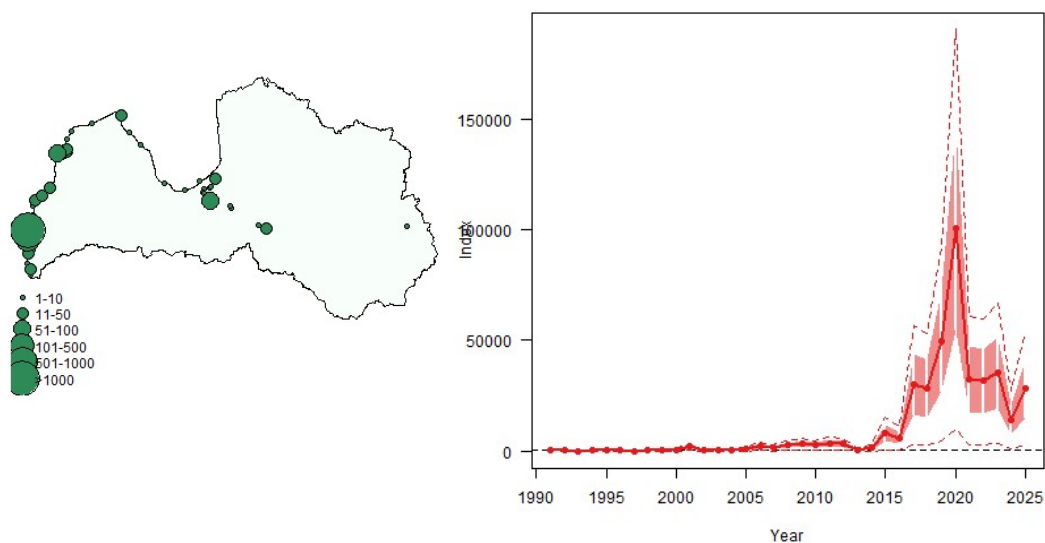
Ventspils atkritumu poligonā novērots 1 reņģu kaijas *Larus fuscus* īpatnis.

Divdesmit divos piekrastes maršrutos ziņotas kopā 654 gārgales – 496 brūnkakla, 21 melnkakla un 137 līdz sugai nenoteiktas gārgales. Kopš uzskaišu sākuma gārgaļu skaita izmaiņu tendence ir mērens pieaugums, bet pēdējos 5 gadus – straujš kritums.

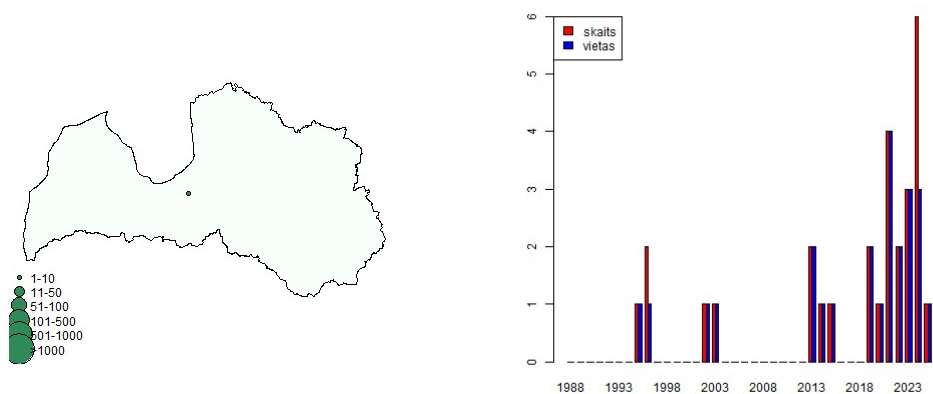
38. attēls. Brūnkakla gārgaļu *Gavia stellata* izplatība 2025. gada janvārī un visu gārgaļu kopā skaita izmaiņu indekss.

Četdesmit septiņos maršrutos saskaitīti 1837 jūraskraukļi, no tiem 1547 piekrastē, t.sk. 1255 Liepājas ostā, un 290 iekšzemes vietās. Visa novērojumu perioda skaita izmaiņu tendence ir mērens pieaugums, pēdējos 5 gadus mērens kritums.

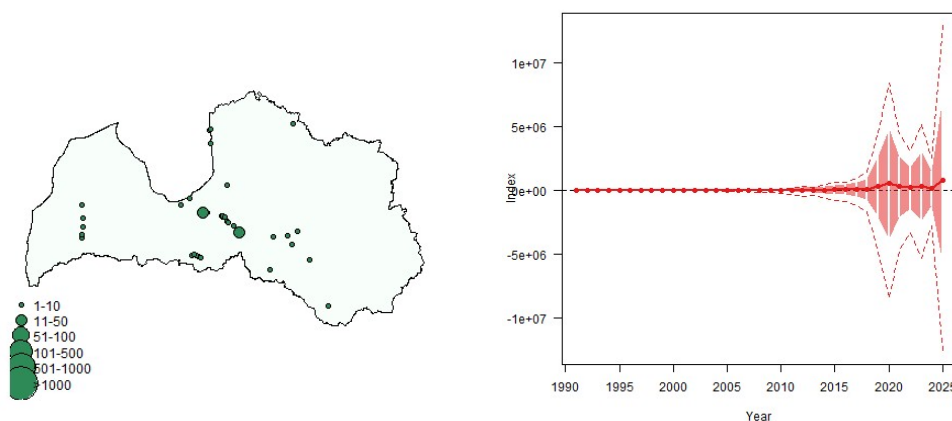
39. attēls. Jūriskraukļu *Phalacrocorax carbo* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

Saņemtas ziņas parvienu lielo dumpi janvāra vidū Dārziņos.

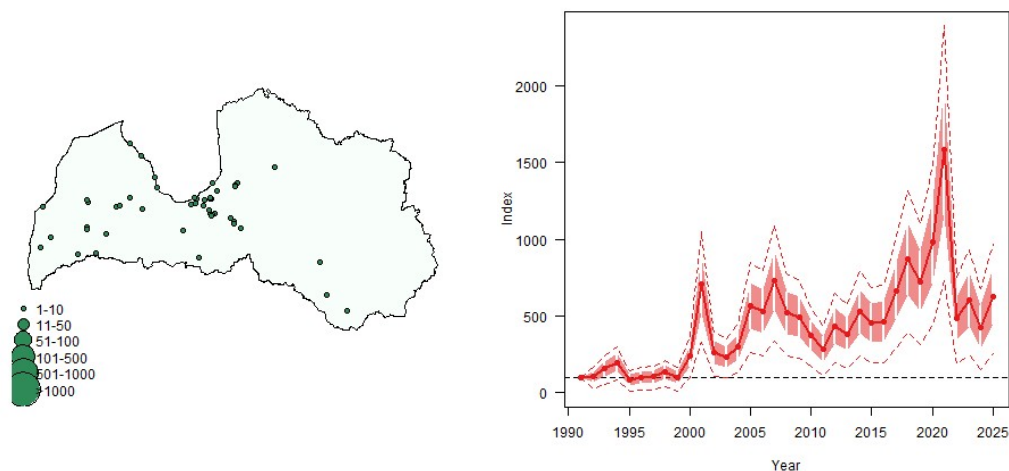
40. attēls. Lielā dumpja *Botaurus stellaris* novērojums 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

Baltie gārņi novēroti 35 vietās, kopā 85 putni. Lielākās grupas - Daugavā pie Jumpravas 17 īpatņi un Sausajā Daugavā 12 putni. Pirmo reizi suga janvāra vidū tika ziņota 2012. gadā. Kopš tā laika straujš ziemitāju skaita pieaugums, pēdējo 5 gadu skaita izmaiņu tendences neskaidras.

41. attēls. Balto gārņu *Ardea alba* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

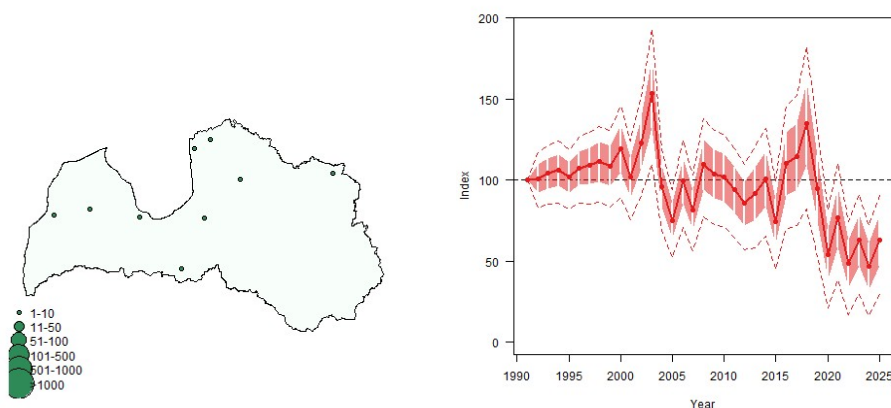
Saņemtas ziņas par 97 zivju gārņiem 47 maršrutos, no tiem 81 putns iekšzemē. Visā novērojumu periodā straujš skaita pieaugums, pēdējos 5 gadus straujš kritums.

42. attēls. Zivju gārņu *Ardea cinerea* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

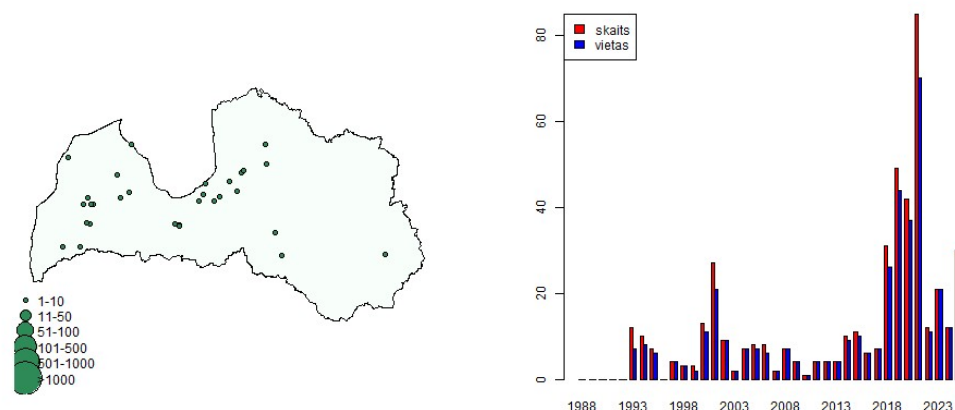
2025. gada janvārī www.dabasdati.lv ziņoti novērojumi par 12 ūdensstrazdiem 9 maršrutos. Visā uzskaišu periodā skaita izmaiņu tendences ir neskaidras, pēdējos 5 gadus - straujš skaita kritums.

ū

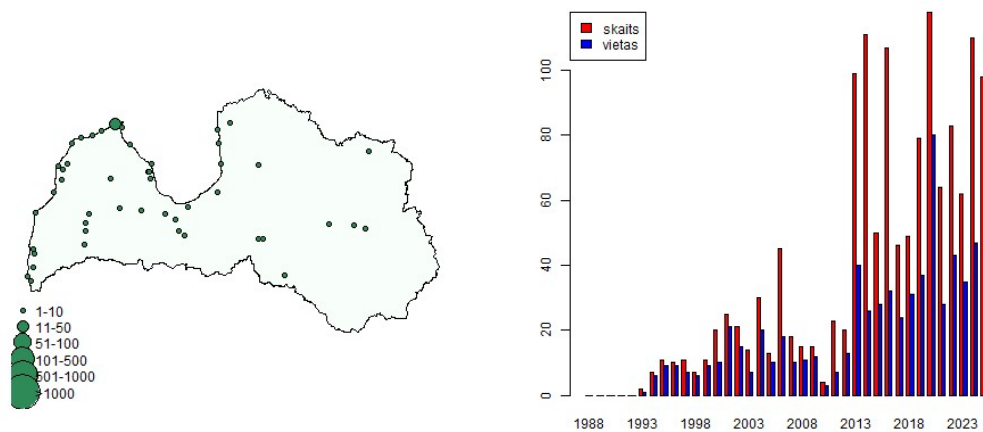
43. attēls. Ūdensstrazda *Cinclus cinclus* izplatība 2025. gada janvārī un skaita izmaiņu indekss.

2025. gada uzskaites laikā ziņoti 30 zivju dzenīši 30 maršrutos.

44. attēls. Zivju dzenīša *Alcedo atthis* izplatība 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

No visiem www.dabasdati.lv iezīnotajiem jūrasērgļu novērojumiem izmantoti tikai tie, kas izdarīti ūdensputnu uzskaišu maršrutos. 2025. gadā tādi bija par 98 putniem. Ērgļiem bagātākie maršruti – piekrastes posmā Mazirbe - Kolka 12 putni, Daugavā pie Pļaviņu HES 9 putni, Babītes ezerā 6 jūrasērgļi.

45. attēls. Jūrasērgļa *Haliaeetus albicilla* izplatība 2025. gada janvārī un novērojumu vēsture.

4. tabula. Parastāko ziemojošo ūdensputnu skaita izmaiņu tendences pēdējos 5 gados un ilgtermiņā.

Suga	Kopš uzskaišu sākuma	2021-2025
Paugurknābja gulbis	Stabila	Neskaidras
Ziemeļu gulbis	Mērens pieaugums ($p<0.01$) **	Neskaidras
Kākaulis	Mērens pieaugums ($p<0.01$) **	Neskaidras
Melnā pīle	Mērens pieaugums ($p<0.01$) **	Neskaidras
Tumšā pīle	Straujš pieaugums ($p<0.01$) **	Straujš pieaugums ($p<0.01$) **
Gaigala	Mērens pieaugums ($p<0.01$) **	Straujš kritums ($p<0.01$) **
Mazā gaura	Mērens pieaugums ($p<0.01$) **	Mērens kritums ($p<0.01$) **
Garknābja gaura	Stabila	Straujš kritums ($p<0.01$) **
Lielā gaura	Mērens pieaugums ($p<0.01$) **	Straujš kritums ($p<0.01$) **
Cekulpīle	Straujš pieaugums ($p<0.01$) **	Neskaidras
Baltvēderis	Mērens pieaugums ($p<0.05$) *	Neskaidras
Meža pīle	Mērens pieaugums ($p<0.01$) **	Straujš kritums ($p<0.01$) **
Krīklis	Mērens pieaugums ($p<0.01$) **	Neskaidras
Mazais dūkuris	Mērens pieaugums ($p<0.05$) *	Straujš kritums ($p<0.05$) *
Cekuldūkuris	Neskaidras	Straujš kritums ($p<0.01$) **
Laucis	Mērens pieaugums ($p<0.01$) **	Neskaidras
Lielais ķīris	Mērens pieaugums ($p<0.01$) **	Straujš kritums ($p<0.01$) **
Kajaks	Stabila	Neskaidras
Sudrabkaija	Mērens pieaugums ($p<0.01$) **	Straujš kritums ($p<0.01$) **
Melnspārnu kaija	Mērens kritums ($p<0.01$) **	Neskaidras
Brūnkakla gārgale	Neskaidras	Mērens kritums ($p<0.05$) *
Melnkakla gārgale	Neskaidras	Straujš kritums ($p<0.01$) **

Suga	Kopš uzskaišu sākuma	2021-2025
Gārgales kopā	Mērens pieaugums	Straujš kritums
Jūraskrauklis	Mērens pieaugums ($p < 0.05$) *	Mērens kritums ($p < 0.01$) **
Baltais gārnis	Straujš pieaugums ($p < 0.05$) *	Neskaidras
Zivju gārnis	Straujš pieaugums ($p < 0.01$) **	Straujš kritums ($p < 0.01$) **
Ūdensstrazds	Neskaidras	Mērens kritums ($p < 0.05$) *
Jūrasērglis	Mērens pieaugums ($p < 0.01$) **	Neskaidras

Vairumam sugu ilgtermiņa skaita izmaiņu indeksi 2024./2025. gada ziemas uzskaites rezultātā nav mainījušies, un tie ir mērens līdz straujš pieaugums. Tas var atspoguļot reālu sugas populācijas pieaugumu (baltais gārnis, jūraskrauklis, jūrasērglis, ziemeļu gulbis) vai tuvo migrantu aizceļošanas attāluma samazināšanos klimata svārstību rezultātā, kad tajā pat laikā Eiropas dienvidrietumos šo sugu ziemotāju skaits sarūk (Pavón-Jordán D, et al. 2019). Melnspārnu kaijai šajā periodā vērojams skaita sarukums. Visticamāk, tas atspoguļo globālo sugas sarukuma tendenci, kas vērojama areāla lielākajā daļā (Langloiz et al. 2022).

Tumšajai pīlei straujš pieaugums vērojams arī īstermiņā. Tumšpīlēm, kākaulim, gārgalēm lielākā daļa populācijas uzturas dziļākos ūdeņos. Arī tur aviouzskaites rāda tumšpīļu skaita pieaugumu (Auniņš 2024).

Vairumam sugu īstermiņā 2021. -2025. gados skaita izmaiņu tendences ir neskaidras vai vērojams skaita sarukums. Perioda sākumā bija ļoti silta ziema, kad daudzām sugām bija skaita rekordī. Sekoja ziemas, kas lielie ezeri un citas iekšzemes ūdenstilpes pilnībā aizsalušas. Savukārt šīs uzskaites laikā silts laiks Kurzemē kombinējās ar augstu ūdens līmeni, kad peldpīles nevar baroties savās parastajās uzturēšanās vietās.

Jā šādi klimatiskie apstākļi turpināsies, nepieciešams izvērtēt novērojumu vietu tīklu, vai tās spēj pietiekami pārstāvēt uzskaites laikā Latvijā sastopamās populācijas.

.

5. Atsauces

Auniņš A. 2024. Jūrā ziemojošo ūdens putnu avio uzskaites. Gala atskaite par 2024. gadu.

Langlois Lopez S, Bond AL, O'Hanlon NJ, Wilson JM, Vitz A, Mostello CS, Hamilton F, Rail J-F, Welch L, Boettcher R, Wilhelm SI, Anker-Nilssen T, Daunt F, Masden E (2022). Global population and conservation status of the Great Black-backed Gull *Larus marinus*. Bird Conservation International, 1–11 <https://doi.org/10.1017/S0959270922000181>

Pavón-Jordán D, Clausen P, Dagys M, et al. 2019. Habitat- and species-mediated short- and long-term distributional changes in waterbird abundance linked to variation in European winter weather. Diversity and Distributions 25: 225-239. <https://doi.org/10.1111/ddi.12855>

R Core Team (2016). R: A language and environment for statistical computing. R Foundation for Statistical Computing, Vienna, Austria. URL <https://www.R-project.org/>

Stīpniece A., Stīpnieks A., Bētiņš J., Boiko D., Endziņš T., Keiņš O., Laubergs A., Bauga I. 2024. Marking greylag goose *Anser anser* with colour neckbands in Latvia – the first results. Innovative and Applied Research in Biology : 82nd International Scientific Conference of the University of Latvia : Proceedings Rīga : University of Latvia Press, 2024. Vol. 6, p.36-41 : fig. <https://doi.org/10.22364/iarb.2024.05>.

van Strien A., Pannekoek J., Hagemeijer W., Verstrael T., 2004. A Loglinear Poisson Regression Method To Analyse Bird Monitoring Data. Bird Census News 13, 33– 39

https://klimats.meteo.lv/operativais_klimats/laikapstaklu_apskati/2025/ziema/